

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun hallitusohjelmatavoitteet

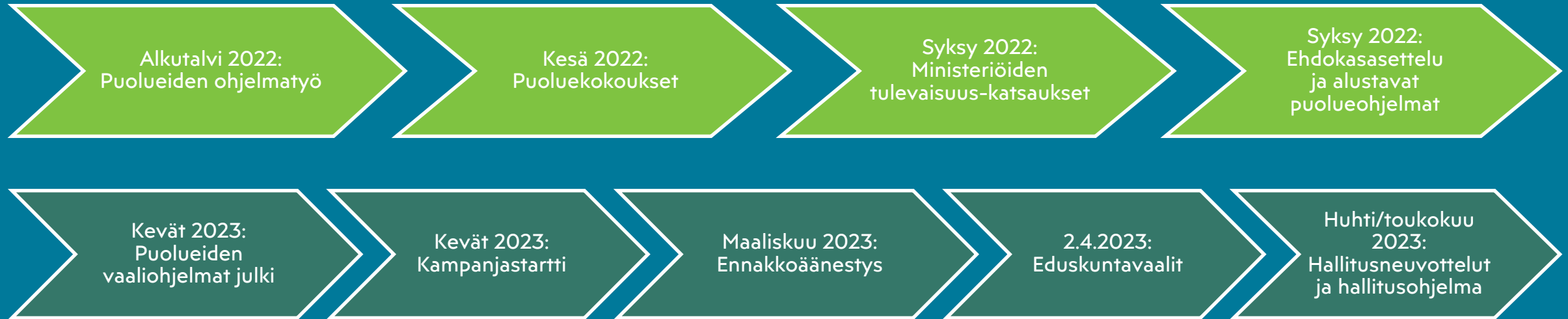
SAAVUTETTAVUUS | SUURET KAUPUNKISEUDUT | TYÖVOIMAN SAATAVUUS |
DIGITALISAATIO JA UUDISTUVA TEOLLISUUS

Tavoitteiston pohjana "Pirkanmaan kädenjälki 2030"

TAMPEREEN KAUPUNKI · PIRKANMAAN LIITTO · TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄ · TAMPEREEN KAUPPAKAMARI · PIRKANMAAN YRITTÄJÄT · BUSINESS TAMPERE

Edunvalvonnan aikataulu

Kohti eduskuntavaaleja 2023

Ministeriöiden tulevaisuuskatsaukset julkistettiin 12.9.22: <https://valtioneuvosto.fi/tulevaisuuskatsaus-2022> - /

Tulevaisuudessa pärjää päättämällä rohkeasti

Mihin meidän tulee reagoida

- **Ilmastonmuutos** ja energiamurros muuttavat suomalaista yhteiskuntaa. Se vaikuttaa niin kuluttajien arkeen kuin teollisuuden tulevaisuuteenkin.
- **Data- ja digitalous** muokkaavat yhteiskunnan perusrakenteita palveluista infrastruktuuriin. Sen toteutumista tulee kiihdyttää.
- **Kaupungistuminen**, asumisen ja liikkumisen uudet muodot rakentuvat vähäpäästöisten ratkaisujen sekä älykkäiden ja nopeiden yhteyksien varaan.
- **Väestörakenteen** muutos ja työvoiman tarve vaativat nopeita tekoja. Väestön eriytyminen ja terveyden heikkeneminen on ehkäistävissä.
- **Turvallisuuspoliittinen ympäristö** on muuttunut, mikä edellyttää panostuksia turvallisuus- ja puolustusalamme kehittämiseen.

Autamme Suomen hyvän tulevaisuuden rakentamisessa

- **Tampereen kaupunkiseudulla** on erinomainen valmius vastata näihin haasteisiin. Olemme 0,4 miljoonan asukkaan ja 8 kunnan metropolialue ja Suomen kasvukäytävän solmukohta. 2/3 suomalaisista asuu 2 tunnin etäisyydellä Tampereesta. Kehityksemme ja ratkaisumme hyödyttää koko Suomea.
- Teemme Suomen **parasta seutuyhteistyötä** alueen maankäytön asumisen, liikenteen, sivistystoimialan ja elinkeinojen kehittämiseksi.
- Alueemme **korkeakoulujen** monitieteinen osaaminen luo pohjan haasteiden vastaamiseen.
- Olemme Suomen **teollisuuden** ja viennin tärkeä alue.

Tampereen seudun metropoli

Kaupunkiseudun
väestö

400 000

Kaupunkiseudun
kunnat

8

Korkeakoulu-
opiskelijat

30 000

Maakunnan
liikevaihto

38,6 mrd.

Teollisuuden
liikevaihto

14 mrd.

Vienti-
liikevaihto

8,3 mrd.

Tärkeimmät teemat

Saavutettavuus

Päärata,
henkilöratapiha,
Suomirata,
lentoliikenne
ja valtatie

Suuret kaupunkiseudut

Suurten kaupunki-
seutujen rooli ja
erityistarpeet,
sopimuspolitiikka ja
valtiokumppanuus

Työvoiman saatavuus

Koulutuksen
resurssit, koulutus-
ja työperäinen
maahanmuutto

Digitalisaatio ja uudistuva teollisuus

Täysimittainen
digitalisaation
hyödyntäminen.
TKI-investoinnit ja
teknologian rahoitus,
tehokkaat
rahoituskanavat

Saavutettavuus

Päärata ja Tampereen ratapiha – koko Suomen selkäranka

- Päärata on Suomen vilkkaimmin liikennöity raideväylä ja osa Euroopan ydinverkkoa. Sen toimintavarmuus ja kapasiteetti vaikuttaa miljoonien ihmisten ja yritysten toimintaan. Päärata ja henkilöratapiha on priorisoitu Väyläviraston investointiohjelmassa.

Hallitusohjelmataavoite

- Varmistetaan Tampereen henkilöratapihan ja pääradan peruskorjauksen rahoitus ja toteutus.

Suomirata – nopea yhteys Suomen 1. ja 2. keskuksen välille

- Työvoiman liikkuvuus ja saavutettavuus vaativat nopeita yhteyksiä.
- Suurnopeat junat vauhdittavat Suomen kansainvälistymistä ja kytkeytymistä Euroopan nopeaan rataverkkoon

Hallitusohjelmataavoite

- Edistetään Suomiradan suunnittelua ja tavoitellaan toteutushankeytin perustamista

Tampere-Pirkkalan lentoasema

- Tampere-Pirkkalan lentokenttä on monitoimijakenttä (puolustus, koulutus, rahti ja matkustus) ja näin Suomen operoiduin.
- Kentän roolia Suomen kansainvälisessä matkustaja-liikenteessä ja huoltovarmuuden kehittämisessä tulee hyödyntää.

Hallitusohjelmataavoite

- Valtio edistää kv-kasvun ja huoltovarmuuden kannalta keskeisen Tmp-Plan toiminta-edellytyksiä ja liikennettä.

Valtatiet 9, 3, 12 - Väylän investointiohjelman mukaan.

- Valtatiet tukevat elinkeinoelämän tarpeita ja edistävät kansallista huoltovarmuutta.

Hallitusohjelmataavoite: Väyläviraston investointiohjelman kiireellisimmässä korissa olevien investointien toteutus käynnistyy hallituskauden aikana.

Tampere on Suomen raideliikenteen solmukohta

2/3 bkt

Valtaosa Suomen bruttokansantuotteesta syntyy pääradan varrella.

Suomen suurin

Tampereen asema on jo nyt matkustajamäärältään Suomen suurin vaihtoasema.

73 % T&K-menoista

Valtaosa tutkimuksesta ja tuotekehityksestä tehdään pääradan varrella.

150 junaa

Tampereen asemaa käyttää joka päivä noin 150 junaa.

73 % T&K-menoista

Valtaosa tutkimuksesta ja tuotekehityksestä tehdään pääradan varrella.

3 milj.

Valtaosa suomalaisista asuu pääradan varrella

8 milj.

Tampereen asemalle saapuu tai sieltä lähtee vuosittain 8 milj. matkustajaa.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Kaukojunaliikenteen matkamäärien arvioidaan kasvavan kokonaisuutena noin **54 %** vuoden 2017 tasosta vuoteen 2050 mennessä.

Kasvu on vahvaa jo vuoteen 2030. Kasvun arvioidaan kohdistuvan erityisesti pääradalle ja Helsinki-Tampere-välille.

Suurten kaupunkiseutujen erityisasema ja kestävä kaupunkipolitiikka

Tausta:

- Suomen kasvu keskittyy suurille kaupunkiseuduille.
- Suuret kaupunkiseudut ratkovat globaaleja haasteita ilmastonmuutoksesta segregatioon ja turvallisuuteen yli kuntarajojen. Ne ovat myös kansainvälistymisen alueita, synnyttävät innovaatioita ja edistävät digitaalista siirtymää.
- Kansallista kaupunkipolitiikkaa tulee suunnata tunnistamaan suurten kaupunkien ja kaupunkiseutujen ratkaiseva rooli Suomen kaupungistumisessa ja tukea seutuja asukaslähtöisten kestävien ratkaisujen toteuttamisessa.
- Suurten kaupunkiseutujen vapaaehtoisen MAL-suunnittelun rooli tulee tunnistaa osana kansallista alueiden suunnittelukokonaisuutta.

1 milj.

miljoonaa matkaa päivässä

4 000

uutta asuntoa vuodessa

Hallitusohjelmataavoite

- Jatketaan MAL-sopimusmenettelyä suurten kaupunkiseutujen ja valtion välisenä kumppanuus-sopimuksena. Kehitetään menettelyä YM ja LVM:n asettaman työryhmän ehdotusten mukaisesti (Valtioneuvoston julkaisu 2022:47).
- Varmistetaan valtion talousarvioissa MAL-sopimuksen toimenpiteiden, kuten lähijunaliikenne ja raitiotieliikenne sekä kävelyn ja pyöräliikenteen rahoitus.
- Vahvistetaan asuntopoliittista suunnittelua. Suunnataan ARAn rahoitusta asumisen laadun kehittämiseen ja eriytymisen ehkäisemiseen. Mahdollistetaan rahoituksen kohdentaminen myös kaupunkien ja kuntien keskustoihin.
- Lisätään kaupunkiseutujen joukkoliikennetuen määrää huomioiden kasvava raideliikenne. Valmistaudutaan raideliikenteen kilpailun avaamiseen ja lähiliikenteen kytkentään seudulliseen joukkoliikenteeseen.
- Varmistetaan riittävät vo-resurssit kasvukaupunkien tarpeisiin ja huomioidaan kriteereinä mm. vieraskielisyys, asukasluvun kasvu ja työpaikkaomavaraisuus.
- Vakiinnutetaan ekosysteemisopimusten asema ja nostetaan niiden taso.

Osaavan työvoiman saatavuus

Tausta:

- Osaavan työvoiman pula jarruttaa suurten kaupunki-seutujen työmarkkinoiden toimivuutta ja sitä kautta kansallista elinvoimaa.
- Kasvukeskusten erityisenä haasteena on vastata koulutuspaikkojen kasvavaan kysyntään. Koulutuksen alueellista rahoitusta tulee ohjata vahvemmin kysyntävetoisesti.
- Työllisyys- ja elinkeinopalvelujen siirtäminen kuntiin mahdollistaa aktiiviset työvoimapalvelut ja työttömyyden kustannusten hillinnän.
- Maahanmuutolla on keskeinen merkitys Suomen palvelujärjestelmän ja tuotannollisen toiminnan ylläpitämisessä väestön ikääntyessä. Ulkomaalaisten työpanoksella vaikutetaan myös kestävyysvajeen syvenemisen pysäyttämiseksi.
- Koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa on helpotettava panostamalla ulkomaalaisten opiskelijoiden juurtumiseen (kielikoulutus ja työharjoittelu) sekä vauhdittamalla koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa.

Hallitusohjelmatavoite

- Uudistetaan toisen asteen rahoitus- ja järjestämis-vastuun mallia tarvelähtöiseksi sekä joustavaksi
- Varmistetaan korkeakouluopetuksen laatu tulevaisuuden pienevien ikäluokkien olosuhteissa. Mahdollistetaan niille myös paikallisten tarpeiden parempi huomiointi koulutusvalinnoissa.
- Varmistetaan kunnille riittävät edellytykset valtiolta siirtyvien työvoimapalveluiden vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden parantamiseksi.
- Käynnistetään ohjelma kansainvälisen työvoiman rekrytoimiseksi työvoimapula-aloille.
- Nopeutetaan kansainvälisten osaajien, yrittäjien ja heidän perheenjäsentensä oleskelulupa- ja rekisteröintiprosesseja. Kehitetään lisäksi käytänteitä ulkomaalaisen etäasioinnin mahdollistamiseksi.
- Tuetaan kaupunkien keskitettyjä International House -palveluita
- Mahdollistetaan suomalaisen yo-tutkinnon suorittaminen englanniksi. Laajennetaan englannin-kielellä tarjottavia ammatillisia tutkintoja kasvukeskuksissa.

Digitalisaatio ja uudistuva teollisuus

Tausta:

- Tampereen kaupunkiseudulla on kehitetty data-analytiikkaa, maakunnallista digikompassia sekä kansalaisten digitaalista osallisuutta.
- Digitaalinen siirtyminen parantaa julkisten palveluiden yhteentoimivuutta ja tehokkuutta sekä nopeuttaa vihreää siirtymää.
- Digitaaliset palvelut voidaan rakentaa ennaltaehkäiseväksi ja ennakoivaksi. Hyvinvoinnin tukeminen vaatii siirtymistä järjestelmälähtöisyydestä ihmislähtöisyyteen.
- Investoinnit TKI-toimintaan mahdollistavat teollisuuden pysymisen Suomessa, teollisuuden hiilikädenjäljen kasvattamisen ja viennin edistämisen.
- Mikrosiruteknologialla ja tulevaisuuden tietoliikenteellä voidaan houkuttaa kansainvälisiä suurinvestointeja.
- Ekosysteempipohjaisia rahoitusmuotoja tulee jatkaa ja varmistaa pk-yritysten ja startupien linkittyminen ekosysteemeihin.
- Nato-jäsenyyden myötä Suomelle avautuu uusia liiketoimintamahdollisuuksia

Tietoliikenne-
palveluiden liikevaihto

1,3 mrd.

Hallitusohjelmataavoite

- Kasvatetaan datan, automaation ja tekoälyn hyödyntämistä julkisen sektorin toiminnassa
- Tehdään julkisten palveluiden yhteentoimivuudesta normi.
- Otetaan käyttöön Digital first -toteutusmalli julkisissa palveluissa. Huolehditaan digitaalisen tarjoamisesta tukemaan siirtymää. Tieto täytyy antaa julkiselle toimijalle lähtökohtaisesti vain kerran, minkä jälkeen sitä voidaan hyödyntää ihmislähtöisten palveluiden tuottamiseen.
- Varmistetaan TKI-investointien valtakunnallinen 4 % taso sekä Suomen Akatemian rahoitus teollisuuden uudistumiseen ja resurssiviisauteen.
- Päivitetään ja uudistetaan kiertotalouteen liittyvää sääntelyä sitä tukevaksi.
- Tavoitellaan johtavaa asemaa mikrosirujen teollisessa kehittämisessä ja soveltamisessa ja ollaan aktiivisia Euroopan sirusäädöksen toimeenpanossa.
- TEM varmistaa tukien riittävän kohdentamisen teollisuuteen ja teknologiainnovaatioiden kaupallistamiseen.
- Jatketaan veturiohjelmärahoitusta.
- Panostetaan puolustus- ja turvallisuusalan kehitykseen ja liiketoimintaan.